

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 03 października 2025 r.
znak sprawy: DOS.zs.058.33.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacja nr 12503 Pana Posła Cezarego Tomczyka w sprawie emerytur dla rolników tzw. dwuzawodowców

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację w sprawie sytuacji rolników dwuzawodowców. przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Należy zwrócić uwagę, że inne reguły pobierania świadczeń emerytalnych w tzw. zbiegu obowiązują osoby urodzone przed 1 stycznia 1949 r., a inne urodzone po 31 grudnia 1948 r., co jest konsekwencją reformy powszechnego systemu emerytalnego, wprowadzonej w 1999 r.

Zgodnie z podstawową zasadą określoną w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników (1), w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przysługującej na podstawie ustawy z prawem do emerytury lub renty z innego ubezpieczenia społecznego, uprawnionemu wypłaca się jedno wybrane przez niego świadczenie z zaliczeniem do prawa i wysokości okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu w drugim systemie ubezpieczenia społecznego.

Z powyższego wynika, że dla osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 r., których nie objęła reforma powszechnego systemu emerytalnego w razie zbiegu prawa do świadczeń emerytalnych i rentowych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz z

Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, do wypłaty przysługuje jedno wybrane świadczenie.

Emerytura rolnicza przysługuje osobie, która ukończyła wiek emerytalny (dla mężczyzn 65 lat, dla kobiet 60 lat) oraz podlegała ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat (2). Dla osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 r. do wymaganego okresu ubezpieczenia zalicza się okresy:

1. podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990,
2. prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16. roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.,
3. od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi (3).

Należy przy tym pamiętać, że do wysokości świadczenia osobom urodzonym przed 1 stycznia 1949 r. dolicza się okresy podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu przed dniem 1 stycznia 1999 r. oraz podlegania zaopatrzeniu emerytalnemu przepadającemu po tej dacie (4). Zatem okresy ubezpieczenia w obu systemach dla tych osób nie pozostają bez wpływu na przyznane świadczenie emerytalne.

W przypadku zaś osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r. wprowadzono zasadę całkowitej odrębności w części emerytalnej obu systemów ubezpieczeń społecznych. Ubezpieczenie emerytalne rolników nie zostało zreformowane w ten sam sposób jak ubezpieczenie emerytalne w systemie powszechnym i prawo do emerytury rolniczej nadal jest uzależnione nie tylko od osiągnięcia wieku emerytalnego, ale także od posiadania wymaganego co najmniej 25-letniego stażu ubezpieczeniowego. Prawo do emerytury rolniczej dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r. jest ustalane wyłącznie na podstawie okresów opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Zniesienie możliwości uzupełniania stażu emerytalnego rolniczego okresami ubezpieczenia w powszechnym systemie ubezpieczeń społecznych dla osób objętych reformą systemu powszechnego, stworzyło możliwość pobierania przez te osoby zarówno emerytury rolniczej jak i emerytury z systemu powszechnego, jeżeli podlegały ubezpieczeniu w obu systemach.

Powyższe oznacza, że osoby ubezpieczone, urodzone po dniu 31 grudnia 1948 r., które w okresie aktywności zawodowej podlegały zarówno ubezpieczeniu społecznemu rolników, jak i powszechnemu systemowi ubezpieczeń społecznych, mogą nabyć prawo i korzystać z wypłaty obu świadczeń. Warunkiem jest jednak, aby po osiągnięciu wieku emerytalnego osoby te w przypadku emerytury rolniczej mogły wykazać się co najmniej 25 letnim okresem podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz odprowadzały składki w systemie powszechnym. Każda z instytucji ubezpieczeniowych (Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego) przyznane świadczenie emerytalne wypłaca niezależnie. Natomiast ubezpieczony, który posiada okresy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników, w wymiarze krótszym niż 25 lat, może ubiegać się o emeryturę powszechną zwiększoną o tzw. część rolną, ustalaną według zasad wymiaru części składkowej emerytury rolniczej.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie planuje zmiany przepisów regulujących nabywanie prawa do emerytury rolniczej w stosunku do osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 r., ponieważ takie osoby mają już zaliczone okresy ubezpieczenia z tytułu pracy w rolnictwie oraz poza nim do ustalonego świadczenia.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Art. 33 ust 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2025 r. poz. 197 z późn. zm.).
- (2) Tamże, art. 19 ust. 1.
- (3) Tamże, art. 20.
- (4) Tamże, art. 25 ust 2a.

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – Departament Spraw Parlamentarnych